

Vedlegg 4

Versjon 0.7

18.09.2018

Anleggsbeskrivelse Vestre Bærum og Lommedalen Busstjenester Ruters vestregion 2020

INNHold

INNHold	1
S	2
1 INNLEDNING	2
1.1 BUSSANLEGG.....	2
2 BESKRIVELSE AV BUSSANLEGGET	2
2.1 SKUI.....	2
2.2 LOMMEDALEN	3
3 DRIFT AV BUSSANLEGGET	3
3.1 BRUK AV ANLEGG TIL ANDRE FORMÅL	3
3.2 DRIFTSKOSTNADER	3
3.3 DRIFT AV ANLEGG – MILJØMESSIGE FORHOLD	4
4 AVTALEFORHOLD	5
5 BRUK AV ANDRE BUSSANLEGG	5
5.1 FORUTSETNINGER.....	5
5.2 OPPLYSNINGER OM ANDRE ANLEGG	5
6 LADEINFRASTRUKTUR	6
6.1 GENERELLE KRAV	6
6.2 PÅ BUSSANLEGG.....	6
6.2.1 <i>Skui</i>	6
6.2.2 <i>Lommedalen</i>	7
6.3 LADEINFRASTRUKTUR UTENFOR BUSSANLEGG	7
6.3.1 <i>Ansvarsdeling for løsninger som tilbys</i>	7
6.3.2 <i>Hurtigladere utenfor bussanlegg</i>	8
6.3.3 <i>For depotladere uten pantograf</i>	8
7 HVILEROM OG TOALETTER	9
8 BILAG	9

S

1 INNLEDNING

1.1 Bussanlegg

Operatør for ruteområde Vestre Bærum og Lommedalen er forpliktet til å **leie og bruke** Skui bussanlegg og Lommedalen bussanlegg. Anleggene leies til den pris og på de vilkår som er beskrevet i dette vedlegget med tilhørende bilag.

Oppdragsgiver leier og fremleier bussanleggene videre til Operatør. Operatøren forplikter seg til å inngå vedlagte fremleieavtale med Oppdragsgiver, se bilag 1 og 2. Operatøren oppfordres også til å sette seg godt inn i fremleieavtalen samt øvrige bilag. Nedenfor følger en kort gjengivelse av hovedelementene i leieforholdet som skal etableres mellom Oppdragsgiver og Operatør i tillegg til en beskrivelse av anleggene.

2 BESKRIVELSE AV BUSSANLEGGET

Det gis i det følgende en kort beskrivelse av anleggene.

2.1 Skui

Eier: Bussanlegg AS

Adresse:

- Ringeriksveien 272, 1340 Skui
- Gnr. 66, bnr. 176
- Bærum kommune

Byggeår: 1974

Tomteareal: 16 830 kvm

Dagens kapasitet/innhold i dag:

- Asfaltert parkeringsplass ute til 50 busser.
- Kontorer, sjåførrom etc. 112 kvm
- Verksted/vaskehall 510 kvm
- Teknisk rom/kjeller 124 kvm
- Hybler/leiligheter 880 kvm
- Verksted/lager ca. 400 kvm
- Ledig el-kapasitet på anlegget er ca. 150 kW.

Dagens bussanlegg er ikke et fullverdig bussanlegg i og med at verkstedet ikke er et godkjent verksted. Anlegget skal etter planen utvides slik at det kan legges til rette for flere bussoppstillingsplasser, totalt ca. 42. Utvidelsen innebærer at hybelhuset som står på tomten rives og at det bygges ny verkstedhall med administrasjon over. Anlegget tilrettelegges slik at ledig el-kapasitet på anlegget er 1 MW.

Dersom anlegget ikke skulle stå ferdig til anbudsoppstart må Operatør påberegne anleggsarbeider på tomten mens busstdrift pågår.

2.2 Lommedalen

Eier: Arnesen Guriby – AGK Eiendom AS og Asker Eiendom AS

Adresse:

- Lommedalsveien 297 og 299, 1350 Lommedalen
- Gnr. 98, bnr. 75 og 13
- Bærum kommune

Byggeår: 1990

Tomteareal: 21 815 kvm

Dagens kapasitet/innhold:

- Asfaltert parkeringsplass ute til ca. 50 busser.
- Bebyggelse på ca. 1550 kvm som inneholder verksted, kontor/spiserom/garderobe og vaskehall
- Verksted
- Kontor/sjåførrom/lager på 326 kvm
- Ledig el-kapasitet på anlegget er ca. 240 kW.

Bussanlegget har i dag et biogassanlegg som Oppdragsgiver har kjøpsopsjon på. Dersom vinnende Operatør tilbyr busser som skal gå på biogass skal Operatør tre inn i Opsjonsavtalen. Opsjonsavtalen finnes i bilag 3.

3 DRIFT AV BUSSANLEGGET

3.1 Bruk av anlegg til andre formål

Operatøren har i anleggsbeskrivelsen beskrevet om anleggene skal benyttes til andre aktiviteter enn de som fremgår av Kontrakten for ruteområde Vestre Bærum og Lommedalen. Herunder om deler av anlegget er planlagt fremleiet til andre. Det skal opplyses hvem evt. fremleietagere er samt fremleieforholdets art og varighet og evt. betydning for Operatørens drift. Fremleie skal kun skje til bussrelatert drift og skal godkjennes av Oppdragsgiver.

3.2 Driftskostnader

Skui

Årlige driftskostnader i NOK ved Skui bussanlegg (2017-tall)

	2017
Elektrisitet (lys/varme)	288 000
Fyring	174 000
Innvendig renovasjon	35 000

Innvendig renhold	77 000
Vann- og avløp	187 000
Vintervedlikehold og feiing	64 000
Vedlikehold innvendig	458 000
Olje- og slamtømming	12 000
Overvåkning	12 000
Sum	1 307 000

Alle tall under dette pkt. 3.2 er innhentet av dagens leietaker/operatør, og er kun veiledende. Oppdragsgiver har ikke ansvar for at de oppgitte tallene gir et dekkende bilde av kostnadene.

Lommedalen

Årlige driftskostnader i NOK ved Lommedalen bussanlegg (2017-tall)

	2017
Elektrisitet (lys/varme)	636 000
Innvendig renovasjon av anlegget	61 000
Innvendig renhold	200 000
Vann- og avløp (kom. avgifter)	110 000
Vintervedlikehold og feiing	140 000
Vedlikehold innvendig	380 000
Olje- og slamtømming	63 000
Forsikringspremie	34 000
Skadedyrkontroll/tiltak	14 000
Alarm	10 000
Overvåkning (døgnvakt kameraoverv. gass)	40 000
Sum	1 688 000

Alle tall under dette pkt. 3.2 er innhentet av dagens leietaker/operatør, og er kun veiledende. Oppdragsgiver har ikke ansvar for at de oppgitte tallene gir et dekkende bilde av kostnadene.

3.3 Drift av anlegg – miljømessige forhold

Operatøren har i sitt tilbud beskrevet hvordan anlegget skal driftes, herunder hvordan hensynet til miljøet blir ivaretatt. Det skal redegjøres både for perioden før oppstart jf. mulige tilpasninger/ombygninger og perioden etter oppstart. Tiltak som reduserer miljøbelastningen skal beskrives og effekten av tiltaket skal i størst mulig grad konkretiseres.

4 AVTALEFORHOLD

Vinner av konkurransen (Operatør) skal fremleie anleggene av Oppdragsgiver på samme vilkår som i Hovedleieavtalen. Den avtalte leiepris vil fremgå av beskrivelsen av anleggene. Leietiden følger Kontrakten.

Det er i utgangspunktet forutsatt at Operatøren skal tre inn i avtalene med utleierene og skal oppfylle alle forpliktelsene i Hovedleieavtalen, se vedlegg 1 til Fremleieavtalene.

Årlig leiepris skal betales i fire like deler forskuddsvis den første i hvert kvartal. Operatøren skal som fremleier betale direkte til Oppdragsgiver. Leieprisen skal reguleres i henhold Fremleieavtalen.

5 BRUK AV ANDRE BUSSANLEGG

5.1 Forutsetninger

Operatør står fritt til å skaffe til veie andre bussanlegg eller oppstillingsplasser for buss ut over det som Oppdragsgiver tilbyr for pliktig leie og bruk, dersom operatør mener det er hensiktsmessig. Andre anleggsløsninger/parkeringsareal skal være tilgjengelig i hele kontraktperioden.

Operatør kan imidlertid ikke tilby et bussanlegg Operatør allerede leier av Oppdragsgiver. Oppdragsgiver har tatt denne beslutningen for å likebehandle tilbydere, samt sørge for at det er tilstrekkelig kapasitet ved de øvrige anleggene til å håndtere fremtidig trafikkvekst.

Alle anlegg skal være iht. offentlige bestemmelser og krav.

Bussanlegg er et viktig element innenfor kollektivtrafikken, og skal derfor fremstå representative og miljøvennlige.

5.2 Opplysninger om andre anlegg

Dersom operatør ønsker å benytte andre anlegg i tillegg til det som må leies av oppdragsgiver, skal operatør opplyse om følgende i anleggsbeskrivelsen:

- Fremdriftsplan for etablering av anlegg(ene)
- Gårds- og bruksnummer på eiendommen(e)
- Hvem som er eier og hjemmelshaver av tomten og anlegget(ene)
- Hvem operatøren har inngått leieavtale med
- Om det er festet tomt
- Om det foreligger risikoelementer knyttet til anlegget(ene) som kan påvirke driften av anlegget(ene) i kontraktperioden
- Evt. tilpasninger/ombygninger som er planlagt utført frem til oppstart, samt milepælsplan for disse arbeiderne

Tegninger/kart av anlegget slik det fremstår ved tilbudsfristens utløp, samt slik det vil fremstå ved oppstart er vedlagt.

6 LADEINFRASTRUKTUR

Busser som skal lades for elektrisk framdrift, skal kunne lades på bussanlegg, og eventuelt hurtiglades på bussterminaler og (fortrinnsvis på endeholdeplasser eller tilhørende reguleringsplasser. For disse menes følgende med ladeinfrastruktur:

- Ladepunkter på bussanlegg (også kalt depotladere)
  - Plug-in lader
  - Ev. hurtigladestasjon/er på bussanlegg, med pantograf eller annen tilkobling
- Strømtilførsel og fundament til ladepunkter på bussanlegg
- Ladestasjon (teknisk hus / likeretter og ladestolpe med pantograf) utenfor bussanlegg, for langsom eller hurtig ladning, samt strømtilførsel og fundament til disse
- Eventuelt tilleggsutstyr for drift og overvåkning av ladeutstyr

Ved bruk av batterielektriske busser, velger Operatøren hvilken ladestrategi som skal brukes i tilbudet, både på bussanlegg og utenfor bussanlegg.

Ved ev. flytting av ladestasjoner utenfor bussanlegg grunnet Oppdragsgivers beslutninger, eksempelvis grunnet ruteendring, dekker Oppdragsgiver dokumenterte medgåtte kostnader. Hvis behov/bruk av etablert ladestasjon opphører, dekkes kostnader til fjerning av ladestasjon av Operatør. Kostnader for eventuell fjerning av fundamenter mv., dekkes av Oppdragsgiver.

6.1 Generelle krav

Ladestasjonene skal monteres i samsvar med alle relevante offentlige lover, forskrifter, direktiver, standarder, veiledninger og retningslinjer, samt stedlige myndigheters krav og særbestemmelser.

Personell som skal benyttes til drift og service av utstyret må ha nødvendige autorisasjoner og kompetanse.

6.2 På bussanlegg

Ladeinfrastruktur (demonterbart utstyr) som bygges ut på bussanlegg, tilfaller Oppdragsgiver vederlagsfritt ved utløp av kontrakten. Det skal overleveres FDV-dokumentasjon (forvaltning, drift og vedlikehold) for utstyret. Trekkerør, fundamenter, eventuelt oppsatte galger og faste kabler tilfaller anleggseier.

6.2.1 Skui

Oppdragsgiver vil være ansvarlig for å sørge for at det er tilstrekkelig strømtilførsel inn til bussanleggets inntakssikring/sikringsskap og målebrett. I tillegg vil Oppdragsgiver være ansvarlig for strømtilførsel og fundamentering fram til tilkoblingspunkter for ladeutstyr for bussene. Operatøren er ansvarlig for alle andre nødvendige prosesser vedrørende etablering og drift av depotladere, og eventuelt annet nødvendig utstyr tilknyttet disse.

Operatøren har i sitt tilbud beskrevet valg av depotladere (med plugg eller pantograf) med tilstrekkelig dokumentasjon til å kunne dimensjonere:

- Strømtilførsel inn til anlegget, inklusive maksimalt effektbehov.
- Fundamenter for ladeutstyr og tilhørende plassering av tilkoblingspunkter
- Det settes ikke begrensning på hvor raskt hver enkelt buss kan lade (maks effekt per buss), men ladning av busser på bussenlegg skal kunne styres slik at samlet maksimalt effektbehov (peak) til ladning av busser på anlegget holdes på et lavest mulig nivå for den samlede bussflåten.

6.2.2 Lommedalen

Operatøren er ansvarlig for alle nødvendige prosesser vedrørende etablering og drift av depotladere, nødvendig strømtilførsel og eventuelt annet nødvendig utstyr tilknyttet disse. Dette inkluderer etablering av fundamenter/festepunkter og fremføring av strøm/trekkerør til depotladere.

Operatøren har i sitt tilbud beskrevet valg av depotladere (med plugg eller pantograf). Det settes ikke begrensning på hvor raskt hver enkelt buss kan lade (maks effekt per buss), men ladning av busser på bussenlegg skal kunne styres slik at samlet maksimalt effektbehov (peak) til ladning av busser på anlegget holdes på et lavest mulig nivå for den samlede bussflåten.

6.3 Ladeinfrastruktur utenfor bussenlegg

Ladeinfrastruktur som Operatøren bygger ut utenfor bussenlegg, tilfaller Oppdragsgiver vederlagsfritt ved utløp/fratredelse av Kontrakten. Dvs. at Operatøren må innkalkulere sine infrastrukturkostnader i den ordinære godtgjørelsen for busstjenesten.

Dersom en ladestasjon benyttes av flere Operatører, skal den operatøren som oppretter ladestasjonen først, alternativt den Oppdragsgiver bestemmer, være ansvarlig for etablering og drift av ladestasjonen. Det skal tilrettelegges for at andre kjøretøy enn Operatørens busser kan lade på ladestasjonen, og at avregning/fakturering av strøm med nødvendige opplysninger kan gjennomføres. Operatøren plikter å gi andre kjøretøyer tilgang til ladning på etablerte ladestasjoner, etter samråd med Oppdragsgiver. Det opprettes en koordineringsavtale som regulerer ansvarsforhold for drift og tilgang til ladestasjonen/e.

6.3.1 Ansvarsdeling for løsninger som tilbys

Operatøren er ansvarlig for alle nødvendige prosesser vedrørende etablering og drift av ladestasjoner, og eventuelt annet nødvendig utstyr tilknyttet disse. Dette inkluderer søknadsprosess, etablering av fundamenter/festepunkter og fremføring av strøm/trekkerør til ladestasjoner.

Operatøren har i tilbudet gitt en beskrivelse av valgt ladeløsning for hver lokasjon.

Oppdragsgiver kan for endringer inngått etter kontraktsinngåelse velge å endre ansvarsdelingen omtalt i dette punktet ved en Endringsordre. Dette kan særlig være aktuelt på bussterminaler eller tilsvarende knutepunkt.

6.3.2 Hurtigladere utenfor bussanlegg

IP klasse: i henhold til klimatiske forhold på stedet utstyret skal monteres, inklusive normale vedlikeholdstiltak som snørydding og rengjøring av ladestasjon, fundament og vei/fortau rundt installasjonen.

Sikkerhet

Selve pantografen eller kontaktpunktet skal være uten strøm/spenning/magnetfelt når ladestasjonen ikke benyttes.

Operatør har ansvar for at ladestasjonen er utformet på en slik måte at risikoen for hærverk og klatring i ladestasjonen reduseres.

Tilgang til driftsdata og rapportering

Ladestasjonene skal tilby en åpen kommunikasjonsplattform, f.eks. OCPP.

Ladestasjonene skal være koblet til et driftssystem som overvåker og logger ladestasjonenes driftsstatus, gir alarm ved feil og som håndterer tilgangskontroll. Driftssystemet skal gi detaljert og oversiktlig informasjon om bruken av ladestasjonen.

Oppdragsgiver skal på forespørsel få kostnadsfri og ubegrenset tilgang på alle data som er samlet inn i forbindelse med ladning og drift av batterielektriske busser. Oppdragsgiver skal få tilgang på dataene på et slikt format/system at det enkelt skal kunne lage rapporter og/eller statistikker.

Støy

Følgende minimumskrav skal oppfylles:

Oppkoblingsstøy (når pantograf tilkobles): maks 55 dB(A) 10 meter fra støykilden.

Støy når ladestasjonen er i drift (når alle kjølevifter o.l. er i drift): maks 55 dB(A) 1 meter fra støykilden.

Støynivå ved tomgang (når det ikke lades og ikke er behov for kjøling): maks 50 dB(A), 1 meter fra støykilden.

Oppetid

Operatør er ansvarlig for at ladestasjoner er i drift slik at busstrafikken med elbusser kan avvikles som normalt.

Design

Ladestasjonen skal ha et stilrent design og passe inn i bymiljøet/lokalmiljøet. Avhengig av lokasjon, må det påregnes tilpasninger i utforming/bekledning og plassering av teknisk hus og ladestolpe med pantograf. Farger må fremgå av tilbudet og skal kunne bestemmes av Oppdragsgiver.

6.3.3 For depotladere uten pantograf

Det anbefales at standardene under er oppfylt:

- IEC 61851-1/23 Electric vehicle conductive charging system
- IEC 62196-3:2014 Plugs, socket-outlets, vehicle connectors and vehicle inlets- Conductive charging of electric vehicles. Part 3: Dimensional compatibility and interchangeability requirements for DC pin and contact-tube vehicle couplers.

7 HVILEROM OG TOALETTER

I ruteområde Vestre Bærum og Lommedalen stiller Oppdragsgiver følgende fasiliteter til Operatørens benyttelse i kontraktperioden. I tillegg er det oppgitt hvilke andre kontrakter som kan benytte disse. Endringer vil forekomme.

Sted	Toalett	Hvilerom	Andre kontrakter
Bekkestua terminal	X		Hvilerom? Østre Bærum og Vestre Aker
Bykrysset	X		
Gullhaug	X		
Kattås	X		
Kolsås T	X		
Oslo bussterminal	X	X	Flere andre kontrakter
Sandvika bussterminal	X	X	Østre Bærum og Vestre Aker

Kontrakt Vestre Bærum og Lommedalen har ikke eksklusiv adgang til ovennevnte areal, men må dele arealet med andre kontrakter der det forekommer. De kontraktene som for tiden benytter arealene er nevnt ovenfor. Andre kontrakter kan komme til i løpet av denne kontraktens varighet.

Operatøren betaler ingen leie for anvendelse av nevnte spiserom og toalettfasiliteter, men er ansvarlig for at bruken av lokalene samt inventar skjer aktsomt og verdibevarende.

Oppdragsgiver er i en prosess med å inngå en ny avtale med eier av hvilerommene. Den nye avtalen legger opp til at Oppdragsgiver har ansvaret for vask og normalt vedlikehold av ovennevnte arealer. Denne kostnaden viderefaktureres Operatør prosentvis i forhold til utnyttelse av hvilerommet og toalettet. Ved unormal bruk/hendelser som hæververk, tjuveri, som ikke skyldes innbrudd, etc. belastes Operatøren prosentvis i forhold til utnyttelse av hvilerommet og toalettet. Operatør skal følge rutiner for varsling og informasjon til Oppdragsgivers utleiende. Oppdragsgiver oppfordrer Operatør å sette seg godt inn i bilag 2 til Anleggsbeskrivelsen for informasjon rundt regelverket.

Eventuelt andre hvile/spiserom- og toalettfasiliteter må Operatøren anskaffe og bekoste selv. Det gjelder også dersom Oppdragsgiver endrer linjestrukturen og linjer får ny endeholdeplass underveis i kontrakten.

8 BILAG

Bilag 1 Fremleieavtale for Skui bussanlegg med bilag

Bilag 2 Fremleieavtale for Lommedalen bussanlegg med bilag

Bilag 3 Opsjonsavtaler for biogassanlegg

Bilag 4 Avtale knyttet til hvilebrakker med bilag